

Tilburg, 17 mei 2018

Aan: Algemeen bestuur waterschap Brabantse Delta
Bouvignelaan 5
4836 AA Breda

Cc:

Algemeen bestuur waterschap Aa en Maas
Algemeen bestuur waterschap De Dommel
Algemeen bestuur waterschap Scheldestromen
Algemeen bestuur waterschap Peel en Maasvallei
Directie Rijkswaterstaat Midden Nederland
Directie Rijkswaterstaat Zuid Nederland
Directie Rijkswaterstaat Zee en Delta

Kenmerk: RO 22.04-1511-vm
Betreft: handhaving verbod inbrengen vislood in zoet water

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Geachte leden van de directies van Rijkswaterstaat,

Met deze brief willen wij u vragen om actief het verbod op het inbrengen van vislood in zoet water te handhaven. Een dergelijks handhavingsverzoek is eerder ingediend bij Rijkswaterstaat Midden Nederland en bij verschillende waterschappen. De indiener is daarbij echter niet ontvankelijk verklaard wegens gebrek aan belang.

Om die reden dienen wij namens de Brabantse - en Zeeuwse Milieufederatie, de Natuur- en Milieufederatie Limburg en Milieudedefensie dit verzoek nogmaals in. Al deze organisaties houden zich in brede zin bezig met natuur en milieu. Eén van de dossiers die zij daarbij actief behartigen is waterkwaliteit.

Naar aanleiding van het bij Rijkswaterstaat ingediende handhavingsverzoek heeft Rijkswaterstaat de belanghebbende weliswaar niet ontvankelijk verklaard, maar wel een inhoudelijke reactie gegeven op het handhavingsverzoek.

In deze reactie van 1 mei jl. (kenmerk: RWS-2018/16552) bevestigt Rijkswaterstaat dat het inbrengen van lood in water strijdig is met de wet, maar geeft de organisatie aan dat handhaving van het verbod door controle van de individuele visser 'nodeloos ver ingrijpt in de samenleving' en 'onevenredig is in verhouding tot de daarbij te dienen belangen'.

In een onderzoek dat Deltares in 2013 heeft gedaan, wordt de hoeveelheid lood die jaarlijks als gevolg van sportvissen in het zoete water belandt, geschat op 54.000 kg.

Door corrosie resulteert dit in een hoeveelheid van circa 1.850 kg/jaar aan lood die in oplossing gaat. In het zoute water laten de sportvissers jaarlijks 470.000 kg lood achter. Lood wordt in de Kaderrichtlijn Water (KRW) aangemerkt als prioritaire stof, wat zoveel betekent dat de overheid het vrijkomen in het milieu daarvan *actief* moet verminderen. Wij waren dan ook zeer verbaasd over het laatste argument dat Rijkswaterstaat in haar brief aanvoerde, namelijk dat zij in dit geval ook afziet van handhaving, omdat er concreet zicht is op legalisatie. Met het afschaffen van de vergunningplicht in de omgevingswet is wellicht in de letterlijke juridische zin sprake van legalisatie, maar u wordt toch geacht te handelen in de geest van de wet. De Europese wetgeving schrijft hier wel degelijk voor dat u ten aanzien van prioritaire stoffen actief maatregelen moet treffen om de emissie van lood naar water te verminderen.

Dit is naar onze mening goed te doen zonder nodeloos ver in te grijpen in de samenleving en op een wijze waarbij sprake is evenwicht tussen het te dienen belang (waterkwaliteit, gezond leefmilieu voor mens en dier) en de 'kosten' van de ingreep. Er zijn immers al geruime tijd milieuvriendelijke¹ loodvrije en betaalbare alternatieven voor vislood beschikbaar. De gemiddelde visser is echter 'gewoon' om lood te gebruiken bij het vissen. Hij/zij zal niet snel uit zichzelf naar een ander alternatief grijpen, tenzij hij hier de noodzaak van ziet. De combinatie van goede voorlichting en een verbod op verkoop en gebruik zijn daarbij een bewezen effectieve combinatie.

Daarom vragen wij u in deze brief om ons verzoek om handhaving niet te interpreteren als het één op één controleren van de individuele visser, maar als een verzoek om er vanuit uw organisaties voor te zorgen dat gebruik en verkoop van vislood op een zo kort mogelijke termijn verboden gaat worden. Het gebruik van vislood wordt naar onze mening namelijk al veel te lang impliciet gedoogd.

Wij zijn verheugd te horen dat u met partijen in gesprek bent over een Green Deal. Wij delen het belang van een gezamenlijk gedragen aanpak die in deze Green Deals wordt voorgestaan. Dat laat echter onverlet dat wij u met deze brief aanspreken op de wettelijke verplichting die u in EU-verband heeft ten aanzien van prioritaire stoffen.

Wij vragen u daarom concreet:

- 👉 De verkoop van vislood binnen een termijn van uiterlijk 2 jaar te verbieden.
- 👉 Het gebruik van vislood binnen een termijn van 4 jaar te verbieden.
- 👉 Dit jaar nog een aantal wateren loodvrij te maken als voorbeeldproject, en waarover op gebied van de handhaving afspraken worden gemaakt met de sportvisserij.
- 👉 Om in de aanloop naar deze verboden van overheidswege een actieve voorlichtingscampagne op te zetten waarin vissers worden gewezen op de milieugevolgen en gezondheidsrisico's van het gebruik van lood en op de beschikbare milieuvriendelijke alternatieven.

¹ Met milieuvriendelijke alternatieven bedoelen wij uiteraard niet het vervangen van lood door andere giftige zware metalen als bijvoorbeeld zink, tin en cadmium-zink legeringen of andere materialen die een bedreiging vormen voor milieu, plant, dier of mens.

- ✎ Om in de aanloop naar deze verboden bij het herzien van de pachtcontracten voor viswater in de pachtovereenkomst al voorwaarden op te nemen die anticiperen op deze verboden.

In afwachting van uw spoedige reactie, verblijf ik,
met hartelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Selcuk Akinci', with a large, stylized initial 'S'.

Selcuk Akinci, directeur/bestuurder Brabantse Milieufederatie, mede namens:

Ira von Harras, directeur Zeeuwse Milieufederatie

Hans Heijnen, directeur Limburgse Milieufederatie

Donald Pols, directeur Milieudefensie